

Aan Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	RMT	Behandeld	E. Hoogendam
Ons kenmerk	2020/49030	Telefoon	+31433897828
Uw kenmerk	-	Maastricht	8 december 2020
Bijlage(n)	-	Verzonden	9 december 2020

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake plan Hertogbroek (naar aanleiding van 3e gewijzigde motie 2587)

Geachte Staten,

In uw vergadering van 29 juni jl. is de 3e gewijzigde motie 'Maak de Maas in Arcen vrij en de bevolking blij' (2587) aangenomen.

Het tweede en derde deel van de motie roept het college op om uiterlijk 1 september 2020 aan PS te rapporteren wat de stand van zaken is aangaande het onderzoek en uitkomsten daarvan van het plan Hertogbroek en in deze rapportage aan te geven of het plan Hertogbroek als volwaardig alternatief in het besluitvormingstraject wordt opgenomen. En zo niet, deze keuze te onderbouwen. Daarbij geeft de motie aan dat het al dan niet vergunbaar zijn van het alternatief geen formele reden kan zijn voor het mogelijk afwijzen van dit alternatief.

Uw Staten zijn geïnformeerd over het voornemen van ons college om een verlengde quick scan uit te voeren en onze wens deze binnen drie maanden af te ronden (2020/36526). Inmiddels is deze quick scan afgerond. In deze Mededeling portefeuillehouder informeren wij u over de uitkomsten.

Deze verlengde quick scan naar effecten en uitvoerbaarheid van het rivierverruimingsplan Hertogbroek (bij Arcen) is uitgevoerd op initiatief van de Provincie Limburg in goed overleg met Dorpsraad Arcen, Waterschap Limburg, Gemeente Venlo en Van Nieuwpoort Gebiedsontwikkeling en Rijkswaterstaat Zuid-

2020/48965

Nederland. In de hiervoor ingerichte werkgroep hebben deze partijen constructief samengewerkt om te komen tot de voorliggende resultaten.

In deze Mededeling portefeuillehouder nemen we de belangrijkste conclusies op.

Vooronderzoek

De verlengde quick scan is begonnen bij de uitkomsten van een quick scan door het Waterschap Limburg en een schetsontwerp van de Dorpsraad Arcen en Van Nieuwpoort.

In mei 2019 heeft het Waterschap Limburg een rivierkundige quick scan gemaakt van het plan Hertogbroek. Belangrijkste conclusie was dat het plan Hertogbroek leidt tot een waterstandsval van 10 à 14 cm, waarbij aangetekend werd dat door optimalisatie mogelijk tot ca. 25 cm waterstandsval te bereiken is.

Op initiatief van de Dorpsraad van Arcen en Van Nieuwpoort Gebiedsontwikkeling is in februari 2020 een schetsontwerp cq. integraal toekomstbeeld gemaakt, met als doel om zicht te krijgen op de vraag hoe kansrijk het plan Hertogbroek zou kunnen zijn met als neven doel een financiële opbrengst te genereren die als bijdrage zou kunnen worden ingezet voor een zelfsluitende kering in Arcen centrum. Hierbij gaat het om een integraal plan voor het (deels toekomstige) buitendijkse gebied ten noorden van Arcen. In het Schetsontwerp wordt ook een waterstandsval genoemd van 14 cm, met mogelijk in de toekomst een nog grotere waterstandsval als nog meer inrichtingsmaatregelen genomen worden. Uit dit proces is duidelijk geworden, dat het plan Hertogbroek niet een zodanige financiële opbrengst genereert dat een bijdrage aan een zelfsluitende kering in Arcen mogelijk is.

Bevindingen

Het plan van de Dorpsraad en Van Nieuwpoort is in deze verlengde quick scan als inhoudelijk startpunt genomen voor de verlengde quick scan. In de verlengde quick scan zijn aan het schetsontwerp van de Dorpsraad en Van Nieuwpoort vier varianten toegevoegd en globaal uitgewerkt. Deze in totaal vijf varianten zijn met elkaar vergeleken op basis van een aantal criteria.

Er is aldus een vergelijking gemaakt tussen de volgende vijf varianten:

- Schetsontwerp
- Herzien schetsontwerp blauw (veel open water, diepe geul);
- Herzien schetsontwerp groen (geen open water, alleen weerdverlaging);
- Light blauw (smallere geul);
- Light groen (smallere weerdverlaging).

Om een brede belangenafweging te kunnen maken zijn deze vijf varianten vergeleken op basis van de volgende criteria: waterstandseffect, ruimtelijke kwaliteit, waaronder landschap, scheepvaart (waaronder baggerbezwaar); natuur; cultuurhistorie, omgeving (bewoners, achtertuinen Arcen), veer(-stoep), kosten, bodem (vrijkomende grond e.d.) en beheer/onderhoud (o.a. natuurbeheer).

Het Plan Hertogbroek levert aanzienlijke rivierkundige winst op. De waterstandsverlaging kan afhankelijk van de te kiezen variant en mogelijke optimalisaties naar verwachting ca. 10 tot 25 cm bedragen. Naast dit rivierkundige effect beoordelen we de Ruimtelijke kwaliteit (inclusief effect op huidige en toekomstig landschap) als het belangrijkste criterium.

Op grond van de effectbeoordeling verdienen het schetsontwerp en de variant "Light blauw" niet de voorkeur, maar vallen als zodanig niet af. De andere varianten zijn niet als negatief beoordeeld en

verdienen het in een verdere uitwerking nader beschouwd te worden op hun effecten, haalbaarheid en kansrijkheid, teneinde te komen tot een optimaal te ontwerpen plan Hertogbroek.

Conclusies en vervolg

Het plan Hertogbroek blijkt een kansrijk initiatief om het rivierkundig knelpunt ten noorden van Arcen te verminderen en de hoogwaterstanden op het riviertraject bij Arcen te verlagen. Het rivierkundig effect (waterstandsverlaging) hangt in hoge mate af van het ontwerp van de maatregel Hertogbroek.

Er is momenteel echter nog geen zicht op financiering en op dit moment nog geen initiatiefnemer die het plan kan en wil uitvoeren. Er is dus nog geen concreet zicht op uitvoering.

In de verlengde quick scan is bevestigd dat de maatregel Hertogbroek en andere beoogde rivierkundige maatregelen in de omgeving goed op elkaar aansluiten en elkaar qua rivierkundig effect kunnen versterken. Dat betekent dat de maatregel Hertogbroek samen met andere maatregelen een belangrijke reductie van de dijkhoogte op het traject Venlo - Arcen én nog verder bovenstrooms van Venlo kan hebben.

In het BO MIRT van 25 november jl. is besloten om het plan Hertogbroek nader te onderzoeken in samenhang met enkele andere rivierverruimende maatregelen op het traject Venlo – Arcen, te weten de maatregelen Lottum en Grubbenvorst (aanleg hoogwatergeulen en/of weerdverlagingen) en de dijkteruglegging Venlo-Velden (systeemmaatregel).

Dit onderzoek krijgt vorm in een zogenaamde fase 0 (tussen onderzoek en verkenning), waarvoor het Waterschap Limburg als trekker optreedt. De Provincie Limburg zal de uitkomsten van de verlengde quick scan, zoals hierboven kort samengevat, met het daarbij horende ambtelijke document inbrengen in dit proces als een bijdrage 'in kind'. De Provincie Limburg heeft geen aanvullende financiële middelen beschikbaar voor deze Fase 0.

Tenslotte. Het tijdspad is een belangrijk aandachtspunt: om de mate van dijkverhoging in Arcen te kunnen verminderen moet er tijdig voor het opstellen van het ontwerp-projectplan (eind 2021) duidelijkheid en zekerheid zijn over de uitvoerbaarheid van plan Hertogbroek. De samenhang met de genoemde andere rivierprojecten moet dus - zo mogelijk - niet ten koste gaan van een tijdig zicht op uitvoerbaarheid voor dit project an sich.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C. Brugman-Rustenburg